

Odbor informačních služeb
Oddělení podpory uživatelů

SM-DATA, a.s.

.....

V Praze dne 12. 03. 2019
C.j.: CSU-00988/2019-29
Zn.: Z-02201-CEN-19
Počet listů: 4 | Počet příloh: 0 | Listů příloh: 0
Vyřizuje: Mgr. Štěpánka Zelenková
Tel./Fax: 274 052 430
E-mail: stepanka.zelenkova@czso.cz

**Věc: Odpověď na žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb.,
o svobodném přístupu k informacím**

Vážený pane,

na základě Vaší žádosti ze dne 22. února 2019, která byla Českému statistickému úřadu (dále jen „ČSÚ“) doručena dne 27. února 2019, uvádíme k jejím jednotlivým bodům následující:

1. Na základě jakých kritérií a/nebo z jakých důvodů je zpravodajská povinnost ve smyslu zákona o státní statistické službě zpravodajské jednotce obecně stanovována?

Český statistický úřad stanovuje zpravodajskou povinnost na základě § 10 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů (dále i „zákon“). Dle tohoto zákona vydává ČSÚ do 30. listopadu ve Sbírce zákonů vyhlášku o Programu statistických zjišťování na další rok. Ve vyhlášce je uveden pro každé statistické zjišťování okruh zpravodajských jednotek, tj. právnických a podnikajících fyzických osob a dalších ekonomických subjektů. Zpravodajské jednotky (respondenti) se vybírají dle předem zadaných kritérií, jimiž je odvětví, velikosti subjektu měřená počet zaměstnanců, výší aktiv či obratu. Výběr je prováděn na základě matematicko-statistických metod z množiny všech respondentů tak, aby byly splněny požadavky na kvalitu výsledných statistických informací. Plošně se oslovují respondenti s velkým počtem zaměstnanců, případně s vysokým obratem. Malé či střední podniky se vybírají tak, aby se v běžném roce účastnily co nejmenšího počtu statistických zjišťování.

2. Na základě jakých kritérií a/nebo z jakých důvodů byla zpravodajská povinnost ve smyslu zákona o státní statistické službě stanovena nám?

Účel, způsob a obsah statistického zjišťování, okruh zpravodajských jednotek a periodicitu zjišťování ke konkrétnímu výkazu naleznete v programu statistických zjišťování na příslušný rok, který je dostupný na https://www.czso.cz/csu/vykazy/program_statistickych_zjistovani

Výběrová kritéria k výkazům, ke kterým Vám vznikla zpravodajská povinnost pro zpracovatelský rok 2019, jsou následující:

Vaše firma patří do výběrové části **zjišťování P 5-01**, ve které jste reprezentantem celé řady jiných společností s podobnými charakteristikami, které se v kombinaci s omezeným souborem ukazatelů z administrativních zdrojů přenášejí na zbytek populace. Konkrétně se jedná o skupinu společností vymezených kódem ekonomické činnosti (CZ-NACE) 69.2 (Účetní a auditorské činnosti; daňové poradenství) a počtem zaměstnanců 20 až 49 pojištěnců.

Do zpravodajské povinnosti ke zjišťování P 5-01 jsou vybírány právnické jednotky z okruhu nefinančních podnikatelů, kteří spadají do činností CZ-NACE 02-96. Vybírána je přibližně každá druhá až třetí jednotka. Pokud si zachováte stejné velikostní charakteristiky, Vaše firma by neměla být do tohoto zjišťování vybírána každoročně, ale každý druhý až třetí rok. Rozsah výběru je daný tím, že data se využívají v několika klíčových statistikách, a z tohoto důvodu se musí vytvářet a poskytovat spolehlivá data. Agregované datové výstupy se poskytují i radě dalších institucí od ČNB až po Eurostat či OECD.

Zjišťování ICT 5-01 je kombinací plošného a výběrového šetření. Plošně jsou vybírány subjekty s více než 250 zaměstnanci a dále subjekty, které mají méně zaměstnaných osob, ale působí v odvětví, která jsou pro tato šetření významná. Jedná se o odvětví dle klasifikace CZ-NACE 26, 58-60, 61, 79 a 95.1. Tato odvětví se šetří plošně, tj. zpravodajskou povinnost mají všechny subjekty s více než 10 zaměstnanci. Zbývající subjekty se šetří výběrovým způsobem. Vaši firmu šetříme výběrovým způsobem. K tomuto šetření jste byl vybrán v letošním roce a předtím naposledy v roce 2016.

Zpravodajskou povinnost ke zjišťování **P 3-04 (b)** máte z důvodu Vaší převažující činnosti, velikosti obrátu a počtu zaměstnanců. Patříte do výběrové části zjišťování. Tato úloha je hlavním podkladem pro stanovení HDP.

K výkazu **VTR 5-01 (a)** jste byli vybráni, protože se ČSÚ domnívá, že provádíte výzkum a vývoj, a to na základě údajů z daňového přiznání za rok 2017, ve kterém jste uplatňovali Odečet výdajů (nákladů) při realizaci projektů výzkumu a vývoje od základu daně podle § 34 odst. 4 a 5 zákona o daních z příjmů. Pro toto zjišťování bylo osloveno přibližně 1 000 subjektů. Některé subjekty byly osloveny na základě informací z více administrativních zdrojů dat (nikoli jen z daňového přiznání). Není snadné zjistit, které společnosti na území ČR provádějí výzkum a vývoj.

Výběr pro výkaz **SP 1-12** se provádí kombinací metod výběrového a plošného zjišťování. To, zda ekonomický subjekt bude zařazen do souboru, záleží na odvětví, ve kterém subjekt podniká, a dále na jeho velikosti měřené počtem zaměstnanců, velikostí tržeb a výší aktiv. Vaše firma je s ohledem na převažující činnost zařazena do CZ-NACE 69.2. V tomto odvětví je náhodný výběr ve výši 0,3 % využíván u subjektů s maximálním počtem 19 zaměstnanců. Subjekty s 20 a více zaměstnanci jsou v tomto odvětví šetřeny plošně.

3. Jaká jsou kritéria pro posouzení toho, zda dochází k nadměrnému zatěžování zpravodajské jednotky ve smyslu ust. § 4 odst. 3 písm. b) zákona o státní statistické službě?

Administrativní zátěží rozumíme náklady, které musí podnikatelé vynakládat na splnění zpravodajské povinnosti. Při přípravě vyhlášky o Programu statistických zjišťování se sleduje a vyčísluje tato zátěž. Prvotním vstupem pro posuzování zátěže jsou ale požadavky, které vyplývají z více než 50 právních předpisů Evropské unie. ČSÚ k těmto předpisům převzal gesci a musí podle předepsaného harmonogramu předávat Evropské komisi data. Pokud by data nepředal, nebo předal data nekvalitní, hrozily by České republice finanční sankce. Při hodnocení zátěže respondentů se tedy vychází z těchto požadavků.

4. V jaké situaci lze obecně konstatovat, že dochází k nadměrnému zatěžování zpravodajské jednotky ve smyslu ust. § 4 odst. 3 písm. b) zákona o státní statistické službě?

V současné době ČSÚ využívá všechny dostupné metodické nástroje tak, aby k nadměrnému zatěžování každé konkrétní zpravodajské jednotky nedošlo. Jsme si ale vědomi, že vnímaná iritující zátěž může být významná.

5. Jakým způsobem a za použití jakých prostředků dbá Český statistický úřad na to, aby nedocházelo k nadměrnému zatěžování zpravodajské jednotky ve smyslu ust. § 4 odst. 3 písm. b) zákona o státní statistické službě?

ČSÚ pravidelně minimálně jedenkrát ročně posuzuje administrativní zátěž respondentů všech statistických šetření s cílem tuto zátěž optimalizovat ve vztahu ke kvalitě statistických výstupů. Snížení zátěže respondentů je dosahováno využitím výběrových metod šetření a redukcí obsahu zjišťování, sběrem dat prostřednictvím internetu, přebíráním údajů z administrativních zdrojů dat a řízenou rotací respondentů v oblastech malých a středních podniků. Vliv na vnímanou zátěž má i zjednodušení formulářů statistických zjišťování a jeho elektronizace. Od roku 2014 jsou respondentům zasílány vyplnitelné pdf výkazy a zpřístupněny on-line webové formuláře. Jak bylo uvedeno výše, pravidelně je analyzován obsah a rozsah zjišťování z hlediska potřeb (povinností) zasílání relevantních statistických informací zejména mezinárodním institucím.

6. Kolikrát v průběhu kalendářního roku je v průměru jedna zpravodajská jednotka (které byla stanovena zpravodajská povinnost ve smyslu zákona o státní statistické službě) Českým statistickým úřadem vyzývána k součinnosti, tj. k plnění její zpravodajské povinnosti vyplněním konkrétního dotazníku?

Jedna zpravodajská jednotka má během jednoho roku v průměru zpravodajskou povinnost ke 2,2 statistickým zjišťováním. Firma odpovídající Vaší velikostní skupině podle počtu zaměstnanců (25 - 49) plní v průměru zpravodajskou povinnost k 3,4 statistickým zjišťováním.

7. Jakým dalším ekonomickým subjektům, splňujícím stejná či obdobná kritéria pro stanovení zpravodajské povinnosti ve smyslu zákona o státní statistické službě, jako my, je v současné době ze strany Českého statistického úřadu stanovena zpravodajská povinnost ve smyslu zákona o státní statistické službě?

Stanovení zpravodajské povinnosti se odvíjí od charakteru konkrétní zpravodajské jednotky (nejenom podle velikosti, ale také podle druhu ekonomické činnosti, obratu tržeb, apod.). Není proto jednoduché u každého zjišťování stanovit počet podobných jednotek s Vaší firmou. Pro příklad uvádíme, že k výkazu P 5-01 bylo vybráno 33 reprezentantů splňující podobné charakteristiky jako má Vaše firma. Pro výkaz P 3-04 bylo reprezentantů vybráno 58.

Zároveň Vám můžeme sdělit celkový počet vybraných respondentů k výkazům, pro které jste byl vybrán:

- ICT 5-01 8 158 individuálních jednotek;
- P 5-01 33 303 individuálních jednotek;
- VTR 5-01 3 957 individuálních jednotek;
- SP 1-12 16 735 individuálních jednotek;
- P 3-04 13 446 individuálních jednotek.

8. Po jaké době je zpravodajská jednotka, které byla ze strany Českého statistického úřadu stanovena zpravodajská povinnost ve smyslu zákona o státní statistické službě, zproštěna této zpravodajské povinnosti?

Jak již bylo uvedeno výše, zpravodajské jednotky se vybírají zejména dle odvětví a velikosti subjektu. Výběr je prováděn na základě matematicko-statistických metod podle předem daných kritérií. Ty vycházejí z požadavků na kvalitu, věcný a územní detail aj. Pro výběr konkrétních jednotek je též rozhodující, kolik jednotek v odvětví určitou činnost vykonává. Posledním důležitým kritériem je i to, jaké mezinárodní požadavky se plní. Obecně lze uvést, že po 2 až třech letech by subjekt měl být z výběrového souboru vyloučen. To ale neplatí pro ta zjišťování, která jsou definována jako plošná, tedy povinná pro všechny subjekty v odvětví nebo pro všechny střední a velké podniky.

9. Jak dlouho poté, co je ekonomický subjekt zproštěn zpravodajské povinnosti, může být tomuto ekonomickému subjektu znovu zpravodajská povinnost ve smyslu zákona o státní statistické službě stanovena?

Zákon ani příslušná vyhláška žádnou dobu nestanoví. Výběrové soubory jsou definovány každý rok znovu.

S pozdravem